

HARF - HECE

Seslerin yazıdaki işaretlerine **harf** denir. Alfabemizde yirmi dokuz harf vardır. Bu harflerin sekizi ünlü, yirmi biri ünsüzdür.

a, e, ı, i, o, ö, u, ü harfleri, ünlü harflerdir. Ünsüz harfleri de siz söyleyiniz.

Ağzımızın bir hareketiyle çıkan seslere **hece** denir. Heceler, harflerden oluşur. Türkçe kelimelerde, her hecede bir ünlü bulunur. Bir kelime; tek heceden de, birden çok heceden de meydana gelebilir.

Alıştırma

Aşağıda ünsüzleri verilen kelimeleri, ünlülerini yazarak tamamlayınız.

_ĞR_TM_N
K_L_B_L_K

T_L_F_N
Y_LD_Z

B_YR_M
C_MH_R_Y_T

Alıştırma

Aşağıda heceleri karışık olarak verilen kelimeleri bulup yazınız.

ku - gök - ğı - şa :
viz - te - yon - le :
ti - şim - i - le :
lum - ğa - ba - kap :
le - ma - hal :
ri - ka - fer - lo :

Alıştırma

Aşağıdaki kelimeleri hecelerine ayırıp yazınız. Kelimelerin kaç heceden oluştuğunu yanlarına yazarak belirtiniz.

elektrik	:	()	simitçi	:	()
tramvay	:	()	bilgisayar	:	()
anaokulu	:	()	spor	:	()

KELİME

Tek başına anlamı olan veya tek başına anlamı olmadığı hâlde cümle içinde görev yapan ses dizilerine **kelime** denir. Kelimelerin genellikle bir anlamı vardır.

okul
sevgi
oyun
köpek

Bunlar, anlamı olan kelimelerdir.

Bunların ise tek başlarına kullanıldıklarında anlamı yoktur. Bu tür kelimeler, cümle içinde kullanıldıklarında anlam kazanır.

kadar
için
gibi
veya

Kelimelerin anlamlarını öğrenmek için sözlükten, doğru yazılışlarını öğrenmek için yazım kılavuzundan yararlanılır.

Kelimeler, sözlük ve yazım kılavuzunda "abece" sırasına göre dizilir. Kelimelerin abece sıralaması, ilk harfine göre yapılır.

sevgi
köpek
oyun

Bu kelimeler, sözlükte "köpek, oyun, sevgi" sırasıyla yer alır.

İlk harfleri aynı olan kelimelerin abece sıralaması, ikinci harflerine göre yapılır.

oyun
okul

Bu kelimeler, yazım kılavuzunda "okul, oyun" sırasıyla yer alır.

Kelimelerin ilk iki harfi de aynı ise abece sıralaması, üçüncü harflerine göre yapılır.

Alıştırma

Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Tek başına anlamı olmayan kelimeleri bulup altlarını çiziniz.

- Cem ve Can, ikiz kardeşlerdir.
- Salı ya da çarşamba günü geleceklerini söylediler ama gelmediler.
- Bu işi yarına kadar bitirmem gerekiyor.
- O kadar çok çalıştı ki yorgunluktan koltukta uyuyakaldı.

Alıştırma

Aşağıdaki kelimeleri abece sırasına göre yazınız.

- masa - sıra - sandalye - koltuk
- demet - deste - düzine - dersane
- Hakan - Hasan - Harun - Hakkı
- portakal - patates - pırasa - patlıcan

Alıştırma

Aşağıdaki cümlelerde bazı kelimeler yanlış yazılmıştır. Bu kelimeleri örnekteki gibi işaretleyip doğru olarak yazınız.

- Evde ~~yanlız~~ kalamayacağını söyledi. (yalnız)
- Herkez yaptığığının yanlış olduğunu gördü. (herkes)
- Pazardan patates ve sovan aldık. (patates)
- Bizim için çok deyerli olduğunu bilmelisin. (değerli)
- Annem, yemeklerin çoğuna sarmısak koyar. (soğan)

Aşağıdaki tümceleri okuyunuz. Tek başına anlamı olmayan sözcükleri karşılarındaki kutucuklara yazınız.

- Sema, tren ile Ankara'ya gitti.
- Senin kadar üzgün değilim.
- Çiçekleri sula ki çabuk büyüsünler.
- Dondurma yedim, ama hastalanmadım.
- Parka gittim, fakat sen yoktun.
- Özlem, piyano çalmayı ve resim yapmayı seviyor.
- Kuşlar gibi erkenden uyandı.
- Acele et, çünkü geç kaldık.

ile

Aşağıdaki tümceleri, balonların üzerindeki sözcüklerle tamamlayınız.

Kovadaki balıkları denize bıraktı.

Bu kaç kişi yaşıyor?

..... ağaca takıldı, kaldı.

..... ile arkadaş olmuşlar.

Demet, kırmızı ile parka gitti.

Orhan, yem vendin mi?

..... elma şekeri yiyorlar.

Günlendin yağmadı.

